

Studijski prispevek k poznavanju Triglavskega narodnega parka št. 11/II

JAN CARNELUTTI in STEFAN MICHELI

MAKROLEPIDOPTERI TRIGLAVSKEGA NARODNEGA PARKA IN OKOLICE II.
(LEPIDOPTERA: BOMBYCES, SPHINGES)

Pričujoče delo o metuljih je prvo nadaljevanje favnistične obdelave makrolepidopterov Triglavskega narodnega parka, ki sva jo napisala v letih 1956-57, izpopolnila in dokončno pripravila za tisk pa v jeseni 1966. Ker je bilo delo preobsežno, ga, žal, ni bilo mogoče objaviti naenkrat in smo se dogovorili, da bo izhajalo postopoma v reviji Varstvo narave. Uvod, pregled nahajališč in seznam avtorjev s kraticami so bili objavljeni skupno s seznamom dnevnikov (Carnelutti-Micheli, 1966) in jih v naslednjem samo povzemava. Prav tako sva v seznamu literature prvega prispevka upoštevala tudi več splošnih del o topografiji zaščitenega ozemlja, ki jih pri nadaljevanjih izpuščava. Nomenklaturu za skupini Bombyces in Sphinges sva povzela po modernem delu Forsterja in Wohlfahrta (Bd. III, 1960), pri sinonimih pa sva upoštevala tudi druga, bolj znana imena, še posebno tista, ki jih je v svojem Seznamu metuljev Kranjske uporabil Hafner (1909—1912).

Nolidae

Roeselia Hbn. (*Nola* Leach)

strigula Schiff.

Podatki o razširjenosti te vrste v Sloveniji so pomanjkljivi. Zdi se, da je precej redka.

Ribičev laz, luč, julija v letih 1925 do 1930 po nekaj primerkov (M. H.). Tudi na Komni 2. julija 1928 (M. H.).

Lymantriidae

Dasychira Steph.

pudibunda L.

Zelo razširjena in pogostna.

Ribičev laz, luč, 20. maja 1930 (M. H.); Savica, luč, v maju 1956 (M.).

Orgyia O.

recens Hbn. (= *antiqua* L.)

Splošno razširjena, navadna vrsta. V dveh do treh zarodih od junija do oktobra.

Ukanec, 22. septembra 1955 (C., M.); Vodični vrh 23. avgusta 1929 (M. H.).

Arctornis Germ.

L-nigrum Muell.

Razširjena, vendar razmeroma redka vrsta, ki je v alpskih dolinah pogostnejša.

Savica, luč, 3. julija 1961 (M.); Ribičev laz, luč, konec julija 1925 in 19. julija 1933 in Vogar planina v juniju 1936 in 1938 (M. H.).

salicis L. *Leucoma* Hbn. (= *Stilpnotia* Westw.)

V Sloveniji razširjena in le v nekaterih obdobjih pogostnejša.
Ribičev laz, luč, 4. julija 1925 (M. H.).

monacha L. *Lymantria* Hbn. (= *Psilura* Stph.)

Ta znani škodljivec je v Sloveniji razširjen predvsem v subalpskih smrekovih gozdovih, vendar navadno ne povzroča večje škode.

Savica, luč, 6.—9. avgusta 1959 (C., M.). Vmes tudi melanistična oblika f. *eremita* O. Ukanec, 6. avgusta 1955 (M.); Bohinj, 1. avgusta 1908 (Rbl. III.); Ribičev laz, luč, v avgustu 1924 do 1930 (M. H.).

similis Fuessl. Schwan *Porthesia* Stph.

Razširjena, vendar nikjer pogostnejša ali škodljiva.

Savica, luč, 6.—9. avgusta 1959 (C., M.); Ribičev laz, luč, konec julija 1927 (M. H.).

Arctiidae

mesomella L. *Cybosia* Hbn.

Vrsta je razširjena predvsem po vlažnih gozdnatih predelih in ni nikjer pogostnejša. Izjemoma jo dobimo tudi v višinah nad 1000 m.

Ribičev laz, v juniju in juliju 1926 do 1935 (M. H.), vmes tudi f. *flava* Preiss.

miniata Forst. *Miltochrista* Hbn.

Precej razširjena, vendar nikjer pogostna.

Savica, luč, 6.—9. avgusta 1959 (C., M.); Komarča, julija 1927 in Ribičev laz, junija in julija v letih 1925 do 1934 (M. H.).

quadra L. *Lithosia* F. (= *Oeonistis* Hbn.)

Zelo razširjena in pogostna.

Savica, luč, 6.—9. avgusta 1959 (C., M.); Ribičev laz, julija, avgusta in septembra v letih 1924 do 1935 (M. H.).

Eilema Hbn. (= *Lithosia* auct.)

depressa Esp. (= *deplana* Esp. nec L.)

V subalpskih gozdovih precej razširjena in pogostna vrsta.

Ukanec-Savica, 20. maja 1956 (M.); Ribičev laz, luč, julija in avgusta 1925 do 1935; Studor, 26. julija 1929; Krstenica, julija 1922 in Komna, 2. julija 1928 (M. H.).

complanata L.

Razširjena, vendar v Alpah razmeroma redka vrsta.

Savica, luč, 6.—9. avgusta 1959 (C., M.); Zlatorog, luč, avgusta 1949 (M.); Ribičev laz, julija 1930 in Suhi potok, 19. julija 1930 (M. H.).

lurideola Zincken

Razširjena in pogostna vrsta, ki jo najdemo tudi v višinah nad 1500 m.

Ribičev laz, v juliju in avgustu 1924 do 1935; tudi ob Suhi, pod Pršivcem in na Krstenici (M. H.).

sororcula Hbn. *Systropha* Hbn. (= *Lithosia* auct.)

Razširjena, vendar le ponekod pogostnejša.

Savica, 19. maja 1956 (M.); Ribičev laz, konec maja 1924 do 1926 (M. H.).

rubricollis L. *Atolmis* Hbn. (= *Gnophria* Stph.)

Vrsta je razširjena predvsem po smrekovih gozdovih in ni zelo pogostna.

Savica, luč, 6.—9. avgusta 1959 (C., M.); Ribičev laz, v juliju 1925 in 1926; Vogar, 10. julija 1936 in Komna, 2. avgusta 1928 (M. H.).

striata L. *Coscinia* Hbn.

ssp. *slovenica* Dan.

Lokalna, vendar ponekod pogostna vrsta.

Ribičev laz, julija 1924 in 1925 (M. H.). Vmes za to podvrsto značilna f. *melanoptera* Brahm.

fuliginosa L. *Phragmatobia* Stph.

Razširjena in pogostna vrsta. Tudi v Triglavskem narodnem parku, kjer jo dobimo še preko 1000 m (M. H., C., M.).

plantaginis L. *Parasemia* Hbn.

Lokalno razširjena po gorskih predelih Slovenije in posebno v subalpskem in alpskem pasu do ca. 1500 m pogostnejša.

»Narodni park« (M. H.); nad Črnim jezerom, med Črnim jezerom in kočo pri Triglavskih jezerih (C., M.). Ribičev laz in Suha, Storeča raven (M. H.), Komna (M.) in nedvomno povsod v mejnem področju.

Od te variabilne vrste so bile ugotovljene na ozemlju parka f. ♂ *luteo-obsoleta* Tutt, f. ♂ *hospita* Schiff., f. ♂ *bicolor* Rätz., f. ♀ *borussia* Schaw., f. ♂ *elegans* Rätz., f. ♀ *aurantiaca* Schaw., f. ♀ *lutea* Tutt, f. *matronalis* Frr. in f. *subalpina* Schaw.

Črno-bele oblike samcev (f. *hospita*, f. *bicolor*, f. *borussia* in f. *elegans*) poznamo v Sloveniji samo iz alpskih predelov in Trnovskega gozda. Samice iz Julijskih Alp, Karavank in Kamniških Alp so svetlejše in morfološko večinoma ustrezajo f. *aurantiaca* in f. *lutea*.

Spilarctia Btlr. (= *Spilosoma* Stph.)

lubricipeda L. (= *lutea* Hufn.)

Razširjena in pogostna vrsta.

Ukanec-Savica, 19. maja 1956 (M.); Ribičev laz, luč, v maju 1926 (M. H.); Bohinjska Bistrica (Fleisch-Schwingsenschuss 1927 in Rebel 1905).

Spilosoma Stph.

menthastri Esp. (= *lubricipeda* auct.)

Povsod razširjena in navadna vrsta.

V Bohinjski kotlini do ca 1000 m; vmes tudi f. *paucipuncta* Fuchs.

urticae Esp.

Bolj malo opazovana in precej redka vrsta.

Ribičev laz, luč, 30. julija 1938 (M. H.).

caesarea Goeze

Arctinia Eichw.

Termofilna vrsta, ki je v Sloveniji razširjena predvsem v Vipavski dolini in v Primorju.

Ribičev laz, luč, 14. julija 1937 (M. H.).

mendica Cl.

Cycnia Hbn. (= *Diaphora* Stph., *Spilosoma* Stph.)

Razširjena, vendar nikjer pogostna.

Ribičev laz, luč, 20. maja 1926 (M. H.).

purpurata L.

Rhyparia Hbn.

Termofilna vrsta, ki jo dobimo pri nas samo na južnem Krasu in v Vipavski dolini, tako da je najdba v Triglavskem narodnem parku tembolj presenetljiva.

Koča pri Triglavskih jezerih 1683 m, luč, 5. julija 1961 (M.).

aulica L.

Hyphoraia Hbn.

Precej lokalna in ne ravno pogostna vrsta.

Ribičev laz, 6. julija 1932 (M. H.).

matronula L.

Pericallia Hbn.

Lokalna in redka vrsta.

Vogar, 10. junija 1938 (M. H.).

caja L.

Arctia Schrk.

Precej razširjena, mestoma pogostna vrsta.

Savica, luč, 6.—9. avgusta 1959 (C., M.); Ribičev laz, v avgustu 1929 do 1932 (M. H.).

villica L.

Razširjena in mestoma pogostna vrsta, ki jo najdemo tudi precej visoko v gorah.

Savica, gosenice, 19. maja 1956 (M.); Ribičev laz, junija 1933 do 1938 in Vogar 2. junija 1939 e.l. (M. H.).

dominula L.

Panaxia Tams (= *Callimorpha* Latr.)

Lokalno razširjena in le ponekod pogostnejša.

Ukanec, gosenice, 19. maja 1956 (M.); Bohinjsko jezero, julija 1937 (C.); Lepa Špica, 10. julija 1930; Vogar, 9. julija 1939; Krstenica, 24. julija 1926; Planina Suha, 10. julija 1930 (M. H.) f. *flavia* Warn.: Vogar, 10. avgusta 1940 (M. H.).

phegea L.

Amata F. (= *Syntomis* O.)

Razširjena, vendar ponekod manjka. Navadno je prav pogostna. V Bohinjski kotlini povsod v gozdnatih predelih do ca 1000 m. Vmes tudi f. *pfluemeri* Vacquant (pogostna) in f. *phegeus* Esp. (redka).

ancilla L. *Dysauxes* Hbn.

Vrsta je precej lokalno razširjena in ni nikjer pogostnejša.
Ribičev laz, v začetku avgusta 1924 (M. H.); Krstenica, avgusta 1932 in 1933 (M. H.).

Endrosidae

irrorella Cl. *Philea* Z. (= *Endrosa* Hbn.)

Razširjena je predvsem v alpskih predelih, vendar zelo lokalno in je le obdobje pogostnejša.

Med Kočo pri Triglavskih jezerih in Ledvičnim jezerom, pogostna v začetku avgusta 1949; tudi na planoti med kočo in Komno (M.). Viševnik, Vodični vrh, Krstenica, »Triglav«, Pod Skakavcem in v Vojah (M. H.).

Notodontidae

vinula L. *Cerura* Schrk. (= *Dicranura* B.)

Zelo razširjena in navadno tudi pogostna vrsta. Opazovali smo predvsem gosenice.

Okolica Bohinjskega jezera, gosenice na vrbah in topolih v juliju in avgustu 1953 in 1955 (M.). Tudi v višjih predelih: Triglavsko pogorje (M. H.).

fagi L. *Stauropus* Germ.

Razširjena, vendar povsod posamič.

Savica, luč, 6.—9. avgusta 1959 (C., M.); Ribičev laz v avgustu 1926 in Vogar planina (M. H.).

trimacula Esp. *Drymonia* Hbn.

ssp. *dodonaea* Hbn.

Razširjena, čeprav povsod posamič.

Ribičev laz, 15. junija 1927 (M. H.).

ziczac L. *Notodonta* O.

Razširjena, vendar kot imago precej redka.

Savica, luč, 6.—9. avgusta 1959 (C., M.); Ribičev laz, luč, v juliju 1925 (M. H.).

argentina Schiff. *Spatalia* Hbn.

V osrednji Sloveniji precej redka, pogostnejša na Primorskem.

Ribičev laz, luč, v juliju 1926 in 1928 (M. H.).

melagona Brkh. *Ochrostigma* Hbn.

Zelo lokalna in redka vrsta, ki smo jo našli v Sloveniji samo še na Mežaklji, pri Ljubljani in Trebnjem.

Bohinj, luč, 5. julija 1930 (Nitsche); Ukanec, luč, 4. julija 1961 (M.); Ribičev laz, luč, 12. julija 1926 (M. H.).

camelina L.

Lophopteryx Stph.

Precej razširjena in ne posebno pogostna vrsta. V alpskih dolinah, tako tudi v Bohinju, ima le en zarod, ki je večji in temnejši. Najdemo jo tudi v višinah preko 1000 m.

Komarča, 3. julija 1956 (M.); Ribičev laz, luč, v juliju in začetku avgusta v letih 1925 in 1935; Krstenica, 21. julija 1927 (M. H.).

cuculla Esp.

Precej lokalna in redka vrsta.

Savica, luč, 6.—9. avgusta 1959 (C., M.).

palpina L.

Pterostoma Germ.

Razširjena in navadno pogostna.

Ribičev laz, 2. marca 1934 e.l. (M. H.).

plumigera Esp.

Ptilophora Stph.

Precej razširjena vrsta, ki pa leta v pozni jeseni in smo jo zato bolj malo opazovali.

Vogar, 1. novembra 1937 in 2. novembra 1938 (M. H.).

curtula L.

Clostera Samouelle (= *Pygaera* O.)

Precej razširjena, vendar redka.

Ribičev laz, luč, v avgustu leta 1924 in 1925 (M. H.).

anachoreta F.

Razširjenost te vrste pri nas je le slabo znana.

Ribičev laz, luč, avgusta 1924 in 1925; Suha planina, v juliju 1926 (M. H.).

pigra Hufn.

Zelo razširjena in mestoma pogostna.

Ribičev laz, luč, v maju 1926 in v avgustu 1924 do 1933 (M. H.).

Zygaenidae

globulariae Hbn. *Jordanita* Agenjo (= *Procris* F., *Ino* Leach.)

Podatki o razširjenosti in pogostnosti so zaradi velike podobnosti z drugimi vrstami pomanjkljivi.

Ribičev laz, 10. julija 1925 (M. H.).

manni Led.

Procris F. (= *Ino* Leach.)

Precej razširjena in pogostna vrsta, ki jo dobimo mestoma še v višinah nad 1000 m.

»Triglavska jezera« 10. julija 1930 (M. H.); Bohinjsko jezero, večkrat (C., M.); Ribičev laz, junija 1927 (M. H.); Bohinjska Bistrica, konec junija (C.).

Mesembrynus Hbn. (= *Zygaena* F., *Anthrocera* Scop.)

purpuralis Brünn.

ssp.?

Zelo razširjena in pogostna vrsta, ki jo najdemo tudi v Bohinjski kotlini. V višjih predelih rezervata (nad 1000 m) le izjemoma.

Vogar (M. H.).

achilleae Esp. *Lictoria* Bgff. (= *Zygaena* F., *Anthrocera* Scop.)

ssp. *hafneri* Holik

V Sloveniji precej razširjena in navadno tudi pogostna vrsta. V Bohinjski kotlini le lokalno; Komna 2. julija 1928 (M. H.).

carniolica Scop. *Agrumenia* Hbn. (= *Zygaena* F., *Anthrocera* Scop.)

ssp. *carniolica* Scop.

Precej razširjena in pogostna vrsta, ki pa jo le redko dobimo v višinah nad 1000 m.

Bohinjsko jezero — okolica (C., M.); Studor, Voje, Krstenica (M. H.); Bohinjska Bistrica (Schwing-Rebel 1905).

Vmes tudi f. *confluens* Dzierdz in f. *posterolineata* Rocci.

filipendulae L. *Zygaena* F. (= *Anthrocera* Scop.)

Razširjena in ponekod tudi na Gorenjskem pogostna. Primerci iz Bohinjske kotline še najbolj ustrezajo ssp. *ochsenheimeri* Zell.

Ribičev laz, Studor, Voje, v juliju 1924, 1928 in 1929 (M. H.); Pod Pršivcem, v začetku avgusta 1949 (M.).

tonicerae Schev. *Huebneriana* Holik (= *Zygaena* F., *Anthrocera* Scop.)

ssp. *major* Frey.

Precej razširjena in navadno pogostna vrsta, ki jo dobimo tudi v subalpskem področju.

Med Črnim jezerom in kočo, 8. avgusta 1955 (M.); Komarča (M. H.); Ribičev laz, Tudor, Voje, Storeč planina, v juniju in juliju (M. H.). Tudi pri Bohinjski Bistrici (C., H.).

transalpina Esp. *Polymorpha* Bgff. (= *Zygaena* F., *Anthrocera* Scop.)

Zelo razširjena, vendar nekoliko manj pogostna kot druge vrste družine Zygaenidae. Najdemo jo tudi v višinah preko 1500 m. »Narodni park«, 20. julija 1929 (M. H.); Črno jezero, v avgustu 1937 (C.); med Črnim jezerom in kočo, v avgustu 1955 (M.); Ribičev laz, Bohinjsko jezero, Studor, Voje, Suha (M. H.); Pod Pršivcem, Ukanec (M.); Komna (C.).

Cochliidiidae

limacodes Hufn. *Apoda* Hw. (= *Cochlidion* Hbn.)

Precej razširjena in mestoma pogostna vrsta.

Savica, 6.—9. avgusta 1959 (C., M.); Ribičev laz, luč, sredi junija in v začetku avgusta; Vogar, 9. julija 1936 (H. M.).

Sphingidae

ocellata L. *Smerinthus* Latr.

Bohinjsko jezero, v maju 1956 (M.); Vogar, 10. julija 1936 (M. H.).

- convolvuli* L. *Herse* Oken (= *Protoparce* Burm.)
Bohinj, 30. julija 1929 e.l. (M.H.). Tudi pri Bohinjski Bistrici (Penther, Rebel).
- ligustri* L. *Sphinx* L.
Bohinjska Bistrica (Penther, Rebel).
- pinastris* L. *Hyloicus* Hbn.
Ukanec, luč, 4. julija 1961 (M.); Ribičev laz, večkrat v juniju in juliju (M.H.); tudi pri Bohinjski Bistrici (Penther, Rebel).
- euphorbiae* L. *Celerio* Oken (= *Deilephila* O.)
Ribičev laz, 13. junija 1935 e.l. (M.H.).
- vespertilio* Esp.
Vrsta je v Sloveniji lokalno razširjena s hranilno rastlino *Epilobium rosmarinifolium*.
Ribičev laz, konec julija 1924 (M.H.).
- lineata* F.
ssp. *livornica* Esp.
Migrant, ki ga priložnostno dobimo tudi v Alpah. Opazili smo ga celo v višinah nad 1700 m (Dolina Triglavskih jezer C., M.).
- elpenor* L. *Deilephila* Lasp. (= *Pergesa* Wkr.)
Ribičev laz, 23. maja 1928 in 24. julija 1933 (M.H.). Tudi pri Bohinjski Bistrici (Penther, Rebel).
- proserpina* Pall. *Proserpinus* Hbn. (= *Pterogon* B.)
V Sloveniji malo opazovana, lokalna in redka vrsta.
Ribičev laz, 15. junija 1925 e. l. (M. H.).
- stellatarum* Scop. *Macroglossum* Scop.
Splošno razširjena in pogostna vrsta.
Tako v Bohinjski kotlini kot — prehodno — v Dolini Triglavskih jezer.
- tityus* L. (= *scabiosae* Z.) *Hemaris* Dalm.
Vrsta je razširjena po vsej Sloveniji, je pa za razliko od *H. fuciformis* pogostnejša v nižinah, kjer ima včasih dva zaroda.
Ribičev laz, konec maja v letih 1924 do 1935 (M.H.).
- fuciformis* L.
Vrsta je pri nas pogostnejša v hribovitih predelih. Ima le en zarod letno.
Savica, 30. julija 1909 (Galvagni, Rebel); Dolina Triglavskih jezer, 10. julija 1930 (M.H.); Komna, Rodica, Bohinjska Bistrica (M.H.).
Metulji te družine so selilci in zelo dobri letalci, ki preletavajo tudi Alpe. V larvalnem stadiju živi večina vrst le v toplih mediteranskih predelih, na image pa naletimo celo v višinah nad 2000 m. Verjetno preletavajo ozemlje rezervata tudi vrste *Acherontia atropos* L., *Daphnis nerii* L. in *Hippotion celerio* L.

Thyatiridae (Cymatophoridae)

pyritoides Hufn. (= *derasa* L.) *Habrosyne* Hbn.

Precej razširjena in mestoma pogostna vrsta.
Savica, luč, 6.—9. avgusta 1959 (C., M.); Ribičev laz, 10. julija 1935 (M. H.).

batis L. *Thyatira* Hbn.

Precej razširjena in pogostna.
Savica, luč, 6.—9. avgusta 1959 (C., M.); Ribičev laz in Debeli vrh, od julija do septembra v letih 1924 do 1935 (M. H.).

duplaris L. *Tethea* O. (= *Palimpsestis* Hbn., *Cymatophora* Tr.)

Razširjena in v Alpah pogostnejša.
Savica, luč, 4. julija 1961 (M.); Ribičev laz, v juliju 1925 do 1935; Vogar, 14. julija 1939 (M. H.).

or Schiff.

Precej razširjena in pogostna.
Ribičev laz, luč, od začetka julija do avgusta 1926 do 1935; Vogar, 2. junija 1939 (M. H.).

flavicornis L. *Polyploca* Hbn.

Ker leta zelo zgodaj, so podatki o razširjenosti v Sloveniji precej skopi.
Ribičev laz, 26. marca 1927 in 23. marca 1932 e.l. (M. H.).

ridens F.

Precej lokalna in ponekod pogostnejša.
Ribičev laz, 6. in 12. aprila 1931 e.l. (M. H.).

Drepanidae

falcataria L. *Drepana* Schrack.

Zelo razširjena in mestoma pogostna vrsta.
Savica, luč, 6.—9. avgusta 1959 (C., M.); Ribičev laz, luč, konec julija 1927 (M. H.). Metulji pripadajo gen. aest. *tenuistrigaria* Lempke.

binaria Hufn.

Lokalna in precej redka.
Savica, luč, 6.—9. avgusta 1959 (C., M.); Ribičev laz, luč, v začetku avgusta 1927 (M. H.). Tudi tu gre za gen. aest. *aestivaria* Lempke.

cultraria F.

Precej razširjena po bukovih gozdovih. V dveh zarodih, gen. vern. *cultraria* F. in gen. aest. *aestiva* Speyer.

Ribičev laz, luč, v maju ter konec julija in v avgustu v letih 1925 do 1935; Suha, večkrat v maju in juliju; Komna, 2. julija 1928 (M. H.).

glauca Scop. *Cilix* Leach.

Razširjena, vendar povsod posamič. Ima dva zaroda: gen. vern. *obscurata* Lempke in gen. aest. *glauca* Scop.

Savica, luč, 6.—9. avgusta 1959 (C., M.); Ribičev laz, luč, v maju, juliju in avgustu 1929 do 1935 (M. H.); Bohinjska Bistrica 19. junija 1908 (Dob.).

Syssphingidae

tau L. *Aglia* O.

Razširjena in pogostna v sestojih listavcev.
Ukanec—Savica, v maju 1956 (C., M.).

f. *ferenigra* Th. M.

Ta temna oblika je v Sloveniji razširjena skoraj izključno v alpskih dolinah.
Vogar, e. l. (M. H.).

Saturnidae

pyri Schiff. *Saturnia* Schrck.

Termofilna vrsta, ki pa jo najdemo tudi v nekaterih alpskih dolinah.
»Bohinj« (H.); Vogar, v maju 1933 (M. H.).

pavonia L. *Eudia* Jordan

Zelo razširjena vrsta, ki pa je na Gorenjskem redkejša.
Ukanec—Savica, konec maja 1956 (M.); Bohinjska Bistrica, gosenice v juniju 1909 (Splichal, H.).

yamamai Guér. *Antheraea* Hbn.

To vrsto, ki se je priselila v Slovenijo, smo v zadnjih letih našli tudi v Bohinju.

Savica, luč, 6.—9. avgusta 1959 (C., M.); Ukanec, luč, v avgustu 1963 (Gogala).
V Bohinju prevladujejo temnejše obarvani metulji.

Lemoniidae

taraxaci Esp. *Lemonia* Hbn.

Zelo lokalna vrsta.
Ribičev laz, luč, v avgustu 1924 in septembru 1933 (M. H.); Krstenica, v septembru 1933 (M. H.).

Lasiocampidae

neustria L. *Malacosoma* Hbn.

Precej razširjena, vendar pri nas nikjer masovna.
Ribičev laz, luč, večkrat v juliju v letih 1931 do 1934; Vogar, 7. in 9. avgusta 1936 (M. H.).

Zaide tudi v višje lege in so jo našli celo na Triglavskem ledeniku (Kautz).

crataegi L. *Trichiura* Stph.

Precej lokalna in ne ravno pogostna vrsta.
Ukanec, luč, 1.—10. septembra 1963 pogostna (Gogala); Vogel, septembra 1966 (C.); Vogar, 22. avgusta 1940 e. l. (M. H.); »Triglav«, 10. avgusta 1932 (M. H.).

populi L.

Poecilocampa Stph.

Precej razširjena vrsta, ki je samo mestoma pogostnejša.

Ukanec, luč, 29. novembra 1961 (Gogala); Vogar, 1. novembra 1937 (M. H.).

catax L.

Eriogaster Germ.

Pri tej vrsti smo v Sloveniji opazovali skoraj izključno le gosenice.

Bohinj, 5. junija 1910, odrasla gosenica (H.).

quercus L.

Lasiocampa Schrk.

ssp. *scopolii* Carnelutti et Michieli

Bohinj, 15. maja 1909, gosenica (H.); Vogar, 30. julija 1935 e. l. (M. H.).

Tudi v višjih legah. »Narodni park«, več primerkov v letih 1928 do 1935 (M. H.); med Črnim jezerom in kočo, v juliju 1949 (M.).

trifolii Schiff.

Pachygastris Hbn. (= *Lasiocampa* Schrk.)

Razširjena in mestoma pogostna vrsta.

Savica, luč, 6.—9. avgusta 1959 (C., M.); Ribičev laz, luč, večkrat v avgustu v letih 1924 do 1935 (M. H.).

rubi L.

Macrotylatia Rbr.

Malo opazovana, čeprav verjetno zelo razširjena vrsta.

Dolina Triglavskih jezer, do 1500 m, 3. julija 1956 (M.); Ukanec, gosenice (C., M.); Ribičev laz, 20. maja 1933 in Komna 2. julija 1928 (M. H.).

lunigera Esp.

Cosmotriche (= *Selenephera* Rbr.)

Zelo lokalno razširjena vrsta, ki smo jo odkrili v Sloveniji šele v zadnjih letih (Črna, Kamniška Bistrica, Pokljuka).

Bohinjska Bistrica, luč, 5. avgusta 1967 (Premrl).

tremulifolia Hbn.

Epicnaptera Rbr.

Precej lokalna in redka vrsta.

Ribičev laz, 28. maja 1934 (M. H.).

quercifolia L.

Gastropacha O.

Precej razširjena in mestoma pogostna.

Ribičev laz, luč, v juliju 1928 (M. H.).

pruni L.

Odonestis Germ.

Precej razširjena, vendar povsod le posamič.

Savica, luč, 6.—9. avgusta 1959 (C., M.); Ribičev laz, luč, sredi julija 1928 in Vogar, 10. avgusta 1940 (M. H.).

pini L.

Dendrolimus Germ.

f. (ssp.?) *montana* Stgr.

V subalpskem pasu precej razširjena in pogostna.

Savica, luč, 6.—9. avgusta 1959 (C., M.); Ukanec, 4. julija 1961 (M.); Ribičev laz, luč, v avgustu v letih 1925 do 1935 (M. H.).

Endromididae

- versicolora* L. *Endromis* O.
Razširjena, vendar povsod precej redka vrsta.
Bohinjska Bistrica, 17. maja 1909 (H.).

Thyrididae

- fenestrella* Scop. *Thyris* Lasp.
Precej razširjena, vendar navadno posamič.
Med Zlatorogom in Savico, 30. julija 1930 (Nitsche); Bohinj, 11. julija 1906 (Rebel); Ribičev laz, konec maja in v začetku julija v letih 1924 do 1929 ter Krstenica, 21. julija 1927 (M. H.).

Psychidae

- villosella* O. *Pachythelia* Westw.
V Sloveniji lokalna in redka vrsta.
Bohinjska Bistrica, 1. julija 1907 e. l. (H.).
- unicolor* Hufn. *Canephora* Hbn.
Zelo razširjena in pogostna vrsta, ki jo najdemo tudi v višjih predelih. Opažovali smo predvsem vrečice z gosenicami.
Dolina Triglavskih jezer, 10. julija 1930 (M. H.); povsod v Bohinjski kotlini in na okolišnih gorah (C., M.).

- plumistrella* Hbn. *Scioptera* Rbr.
Visokoalpska vrsta, ki je razširjena zelo lokalno. Pri nas je znana le z Golice v Karavankah in iz Triglavskega pogorja.
»Narodni park«, 2. julija 1932, več samcev (M. H.); med kočo pri Triglavskih jezerih in Velikim jezerom, v začetku julija 1958 (M.); Lepa špica, 4. julija 1956 (Bole); Planina na Kraju, 4. julija 1931 (R.).

- schiffermilleri* Stgr.
Visokoalpska vrsta, ki smo jo ugotovili le na nekaj mestih v Julijskih Alpah.
Dolina Triglavskih jezer, 24. julija 1923 (M. H.); med Kočo pri Triglavskih jezerih in Velikim jezerom 4. in 5. julija 1956, metulji in mešički (M.).

- viciella* Schiff. *Psyche* Schrk.
Zelo razširjena vrsta, ki sega tudi preko 1000 m. Navadno ni posebno pogostna.
Vrečice smo našli tako v Bohinjski kotlini in okolišnih gorah kot tudi v Dolini Triglavskih jezer (C., M.).

- hirsutella* Hbn. *Sterrhopteryx* Hbn.
Podatki o razširjenosti in pogostnosti te vrste v Sloveniji so pomanjkljivi.
Ribičev laz, luč, 15. julija 1925 (M. H.); Tudi pri Bohinjski Bistrici (H.).

- standfussi* Wocke
Komna, luč, julija 1966 (Lorković).

plumella H. Sch.

Rebelia Heyl.

Mate Hafner smatra primerke iz Ribičevca laza za *R. plumella*, vendar napačna determinacija ni izključena.

Ribičev laz, luč, sredi junija 1927 in v juliju 1926; Pršivec, 16. junija 1927 (M. H.).

kovacsi Sied.

Epichnopteryx Hbn.

Po novejših ugotovitvah je *E. pulla* Esp., kamor so še do nedavnega prištevali tudi primerke iz Slovenije, zahodnoevropska vrsta. V Vzhodni Evropi jo zamenja *E. kovacsi* Sied.

Vrsta je precej razširjena in pogostna.

Ribičev laz, konec maja v letih 1924 do 1928 (M. H.).

Primerki, ki jih je ujel M. Hafner v Vojah, na Pršivcu in Rodici v juliju, zelo verjetno pripadajo k sorodni vrsti *E. montana* Heyl. Material žal ni ohranjen.

montana Heyl.

Vrsta je bila opisana šele v zadnjem času in zato so podatki o njeni razširjenosti in pogostnosti zelo skopi.

»Narodni park«, 2. julija 1932 (M. H.). Primerki so bili v zbirki uvrščeni pod *E. pulla* Esp. Dolina Triglavskih jezer, okolica kočé in ob poti proti Velikemu jezeru v višinah od 1700 m do 1900 m, 5. julija 1956 (M.).

bombycella Schiff.

Psychidea Rmb.

Lokalno razširjena in ponekod pogostna. Dobimo jo tudi v višjih legah nad 1500 m.

»Narodni park«, 20. julija 1929; Ribičev laz, luč, konec junija in v juliju 1924 do 1935; Pršivec, 16. junija 1927 (M. H.).

casta Pall.

Fumea Stph.

Zelo razširjena in navadno pogostna vrsta. Največkrat smo opazovali samo mešičke.

Ukanec—Savica, vrečice, septembra 1955 in maja 1956 (C., M.); Bohinj, 17. maja 1909, mešički (H.); Komna, 2. julija 1928 (M. H.).

raiblensis Mann

Bruandia Tutt.

Alpska vrsta, ki jo dobimo v Julijskih Alpah in Karavankah. Opazovali smo predvsem vrečice.

Ribičev laz, luč, 20. julija 1928 in 10. julija 1929 2 ♂ (M. H.).

tubulosa Retz.

Talaeporia Hbn.

ssp. *austriaca* Proh.

Zelo razširjena vrsta, opazovali pa smo predvsem vrečice.

Na številnih mestih v Bohinjski kotlini (C., M.).

Aegeriidae

hylaiformis Lasp.

Bembecia Hbn.

V Sloveniji malo opazovana vrsta.

Bohinj, v juniju 1922 (M. H.).

Synanthedon Hbn. (= *Sesia* auct. nec F., *Aegeria* auct. nec F.)

tipuliformis Cl.

111
112
113
114
115
116
117

Podatki o razširjenosti so pomanjkljivi.
Med Zlatorogom in Savico, 4. julija 1930 (Nitsche); Bohinj, v avgustu 1922;
Ribičev laz, 28. julija 1932 (M. H.).

Cossidae

cossus L.

Cossus F.

Zelo razširjena, mestoma pogostna vrsta.
Ribičev laz, po nekaj primerkov v letih 1924 do 1935 (M. H.).

pyrina L.

Zeuzera Latr.

Precej razširjena in mestoma pogostna vrsta.
Savica, luč, 6.—9. avgusta 1959 (C., M.); Ribičev laz, v avgustu 1935 (M. H.).

Hepialidae

humuli L.

Hepialus F.

V Sloveniji in na avstrijskem Koroškem je *H. humuli* razširjen samo v subalpskem in alpskem pasu med 1000 in 1800 m. Goscnice žive tod pretežno v koreninah planinski kislice (*Rumex alpinus* L.). Metulji so zelo veliki in po Hafnerju naj bi pripadali f. *grandis* Fitzner. Ni izključeno, da gre za posebno, novo podvrsto ali celo vrsto.

Okolica kočé pri Triglavskih jezerih, 7. avgusta 1955 (M.); Kal, 7. julija 1930; Suha, 13. julija 1928; Krstenica, 21. julija 1927 in Viševnik, 19. julija 1928 (M. H.).

carnea Esp.

Vrsta je v Sloveniji precej razširjena in mestoma pogostna v subalpskem in alpskem pasu. Dobimo jo celo v višinah nad 2000 m.

Dolina Triglavskih jezer, v juliju 1924 do 1927 in 1929 (M. H.); v okolici kočé in na več mestih med Dolino Triglavskih jezer in Komno, v juliju in avgustu 1949 in 1955 (M.); Krstenica, Viševnik (M. H.); Planina na Kraju (R.).

fusconebulosa de Geer

Vrsta je v Sloveniji lokalno razširjena v Julijskih Alpah in Kamniških planinah. Precej redka.

V okolici kočé pri Triglavskih jezerih, 7. avgusta 1949 (M.); prav tam in pri Velikem jezeru, 6.—9. avgusta 1956 (M.); Krstenica, 21. julija 1927 in 8. septembra 1928 (M. H.).

f. *gallicus* Led.

Okolica Velikega jezera, 8. avgusta 1956 (M.).

Wissenschaftlicher Beitrag zur Kenntnis des Triglav-Nationalparks No. 11/II

JAN CARNELUTTI und STEFAN MICHIELI

DIE MAKROLEPIDOPTEREN DES TRIGLAV-NATIONALPARKS UND DER UMGEBUNG (II) (LEPIDOPTERA: BOMBYCES, SPHINGES)

Die vorliegende Arbeit stellt die erste Fortsetzung der faunistischen Bearbeitung der Makrolepidopteren des Triglav-Nationalparks dar. Der Text wurde bereits in den Jahren 1956-57 geschrieben und vervollständigt mit den neueren Daten im Herbst 1966. Wegen des zu grossen Umfangs konnte leider die Bearbeitung nicht in einem gedruckt werden. Wir haben uns entschlossen, sie in der Zeitschrift

»Varstvo narave« in Fortsetzungen zu veröffentlichen. Die Einleitung, die Durchsicht der Sammelorte und das Verzeichnis der Sammler mit den Abkürzungen findet man im ersten Beitrag, zusammen mit der Bearbeitung der Gruppen Rhopalocera und Hesperioidea Carnelutti — Michieli, 1966); sie werden in den nun folgenden Fortsetzungen übernommen. Im Literaturverzeichnis beim ersten Beitrag wurden auch einige allgemeine Arbeiten über die topographischen Verhältnisse im Triglav-Nationalpark angeführt.

In der Arbeit über die Gruppen Bombyces et Sphingis befinden sich die Daten für 115 Arten, die auf dem Gebiete des Triglav-Nationalparks beobachtet worden sind. Die gebrauchte Nomenklatur bezieht sich auf die moderne Arbeit von Forster und Wohlfahrt (Bd. III, 1960); als Synonyme berücksichtigt man aber auch die anderen bekannteren Namen, vor allem die, die im »Verzeichnis der bisher in Krain beobachteten Grossschmetterlinge (Hafner, 1909—1912) vertreten sind.

LITERATURA:

Carnelutti J. et Michieli S., 1955, Prispevek k favni lepidopterov Slovenije. Biološki vestnik IV., Ljubljana.

Carnelutti J. et Michieli S., 1960, Einige neue Schmetterlingsunterarten aus Slowenien. Biološki vestnik VII., Ljubljana.

Carnelutti J. et Michieli S., 1960, II. prispevek k favni lepidopterov Slovenije, Biološki vestnik VII., Ljubljana.

Carnelutti J. et Michieli S., 1966, Makrolepidopteri Triglavskega narodnega parka in okolice I. (Lepidoptera: Rhopalocera, Hesperioidea). Varstvo narave V., Ljubljana.

Forster W., Wohlfahrt Th., 1960, Die Schmetterlinge Mitteleuropas, Bombyces et Sphingis. Stuttgart.

Hafner I., 1908—1912, Verzeichnis der bisher in Krain beobachteten Grossschmetterlinge. Carniola, Laibach.

Hafner I., 1912—1945, Izpopolnjeni seznam kranjskih metuljev. In litteris, Ljubljana.

Hoffmann F., Klos R., 1914—1923, Mitt. naturwiss. Ver. f. Steiermark, Graz.

Nitsche J., 1931, Über Funde in Wocheiner Tal. Verh. Zool. Bot. Ges., Wien.

Rebel H., 1905, Lepidopteren aus dem Gebiete des Triglav und der Črna prst in Krain. Jahr. Ber. Wiener Ent. Ver.

Rebel H., 1906, Lepidopteren aus dem Gebiete des Triglav und der Črna prst in Krain, I. Nachtrag. Jahr. Ber. Wiener Ent. Ver.

Rebel H., 1907, Lepidopteren aus dem Gebiete des Triglav und der Črna prst in Krain, II. Nachtrag. Jahr. Ber. Wiener Ent. Ver.

Rebel H., 1908, Lepidopteren aus dem Gebiete des Triglav und der Črna prst in Krain, III. Nachtrag. Jahr. Ber. Wiener Ent. Ver.

Rebel H., 1910, Berge's Schmetterlingsbuch. Stuttgart.

Schmidt F., 1853, Verzeichnis der in Krain vorkommenden Schmetterlinge. In litteris, Ljubljana.

Scopoli J. A., 1763, Entomologia Carniolica, Wien.

Seitz A., 1909—1915, Die Grossschmetterlinge der Erde. Stuttgart.

Spuler A., 1908—1910, Die Schmetterlinge Europas. Stuttgart.

Stauder H., 1919—1929, Die Schmetterlingsfauna der illyro-adriatischen Festland und Inselzone. Zeitschr. f. wiss. Insektenbiologie, Berlin.

Thurner J., 1948, Die Schmetterlinge Kärntens und Osttirols. Carinthia II., Klagenfurt.

Thurner J., 1955, Nachtrag zu »Die Schmetterlinge Kärntens und Osttirols«. Carinthia II., Klagenfurt.

JAN CARNELUTTI, prof. biol.; Biološki inštitut SAZU, Ljubljana, Novi trg 3.

† Prof. dr. STEFAN MICHELI, Inštitut za biologijo univerze. Ljubljana, Aškerčeva 12/III.